

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 1, 9. februar 2022

Indhold

- **Marken**
 - Aktuelt i marken
 - Manganmangel
 - Nedvisning af overvintrende efterafgrøder
 - Udbringning af husdyrgødning, syretilsætning og teknikker
 - Gylleanalyser vedr. præcisionslandbrug og efterafgrøder
 - Gylleanalyser 2022
 - Køb af planteværnsmidler til kommende sæson
- **Miljø**
 - Indberet vandingsforbrug og forny vandingstilladelse
- **Præcision**
 - Få en præcisionsplan

MARKEN

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Så er vi på vej mod vækstsæsonen 2022. De seneste måneder har budt på store udsving, med hensyn til priser, på næsten alt. Det er en kunst at dække sig ind på en givtig måde. Det er i tider som disse, der skal godt købmandskab til, for at få den bundlinje vi alle håber på.

Vi kan glæde os over at vintersæden er kommet så langt indtil nu med godt resultat.

Udover de sædvanlige emner vi plejer at bringe her i TILVÆKST, så vil vi her i 2022 have særligt fokus på de regler, tips og tricks der er omkring planteværn. Der er meget fokus fra myndighederne og befolkningen i almindelighed. Kan vi gøre det lidt bedre, så står vi stærkere, når nu vi skal forsøge at fastholde adgangen til kemi i vores landbrugsproduktion.

Vi håber, at I vil tage godt imod det. Vi starter allerede i dette nummer, med at sætte fokus på køb af planteværnsmidler, i en tid hvor mange midler rammer slutdatoen for lovlig anvendelse. Hvilke midler er det, hvor finder vi ud af det og hvorfor er det et større problem i år?

Manganmangel

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Hold godt øje med vintersæden, især vinterbyggen der er mest følsom overfor manganmangel. Når temperaturen i perioder ligger lidt højt, er der risiko for at der kan optræde manganmangel. Det er især på lette jorde og jorde med højt reaktionstal der er i risiko.

Er der tegn på, eller har du erfaring for, at der kan komme manganmangel, bør der udsprøjtes 2-3 kg/ha. mangansulfat tilsat sprede-/klæbemiddel. Du kan også anvende et flydende manganmiddel. Pas på ved udsigt til nattefrost.

Nedvisning af overvintrende efterafgrøder

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Efterafgrøder af græs kan destrueres efter en mild periode når græsset er kommet i vækst. Det kan være allerede i februar, men kan sagtens vente til først i marts. Destruer med glyphosat eller jordbearbejdning.

Øvrige efterafgrøder kan vente til 2 uger før såning, dog senest før udbringning af gødning. Ved meget sen destruktion, er der risiko for udtørring af jorden på de meget lette jorde.

På pløjefri marker, der har været nedvisnet i efteråret, skal man altid kikke efter nyfremspiring af små græsser, inden der jordbearbejdes. Ny fremspiring skal nedvisnes.

Afgrøde	Dosering	Middel
Rajgræs og vinterrug	1,5 – 2,0 l/ha.	Glyphosat 360g/l
Rødsvingel og engrapgræs	3,0 l/ha.	Glyphosat 360g/l
Styrandsvingel og olieræddike	2,0 l/ha.	Glyphosat 360g/l

Tabel: Efterafgrøde og dosering af glyphosat.

Hvis du pløjer, kan du med fordel nøjes med at nedvisne på forager, hjørner og kiler, hvor der ikke kan laves en tilstrækkelig nedpløjning.

Udbringning af husdyrgødning, syretilsætning og teknikker

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Fra 1. februar må der udbringes husdyrgødning. Situationen lige nu er at der er kommet en del nedbør de sidste dage, men med den vejrudsigt der ligger lige nu, kan der inden længe findes egnede steder at udbringe gylle, uden at lave strukturskader. Opbevaringskapaciteten er ikke så presset som tidligere år, så der er i år mulighed for at time udbringningen mere optimalt med hensyn til at udnytte næringsstofferne. Det er især vigtigt nu hvor gødningen skal udnyttes med op til 80 %. Men derfor kan der jo godt være behov for af køre noget ud nu, for at være sikker på ikke at få problemer med udbringning senere.

Men hensyn til frosne marker, hvis vinteren for alvor skulle sætte ind igen, så skal jorden være optøet i 15 cm dybde, før der må udbringes gylle. Det er dog tilladt at udbringe husdyrgødning efter nattefrost, forudsat at jorden tør op i løbet af dagen. Det er endnu uvist, hvornår frosten igen slipper sit tag, men når det igen bliver muligt at udbringe husdyrgødning, så bør du overveje, om du har behov i forhold til lagerkapaciteten. Sandsynligvis har afgrøden ikke behov før engang i marts, og risikoen for strukturskader er stor lige efter frost, da jorden sandsynligvis er meget våd.

Der må ikke udbringes husdyrgødning på:

- **Vandmættede eller oversvømmede arealer** (de er som oftest heller ikke farbare).
- **Arealer eller anden vis, der giver fare for afstrømning til vandløb** (herunder dræn), søer (>100 m²) og kystvande.
- **Frosne arealer.** Det betyder, at jorden skal være optøet til 15 cm, men at det fortsat er tilladt at køre efter nattefrost, hvor jorden forventes at tø i løbet af dagen.
- **Snedækkede jorder.** Jorden er defineret som snedækket, hvis mere end 90 % af marken er dækket af et lag sne med en tykkelse på mere end blot ½ cm.
- **Bynær bebyggelse.** Lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 m fra byzone, sommerhusområder samt områder i landzone.
- **Skråninger** med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller kystvande, inden for en afstand af 20 meter fra vandmiljøet afgrænsning ved daglig vande.
- **Undtagelse:** På arealer med skråninger på 6-12° kan der nedfældes flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse, men kun parallelt med vandmiljøet, hvilket betyder, at disse arealer fortsat kan indgå i harmoniarealet.

Dokumentér, at jorden ikke er frossen

Der har i de senere år været flere eksempler på at tolkningen af, hvornår jorden var frossen, var forskellig afhængigt af, om man var landmand eller kontrollør og afhængig af, hvilken kommune man var bosat i. Som landmand bør du derfor sikre dig, at jorden er optøet – f.eks. ved at tjekke med markspyd flere steder i marken - tag et billede med dato og tjek og print evt. jordtemperaturen for dit postnummer fra landbrugsinfo.dk.

Udbringningsteknik

Udbringning af flydende husdyrgødning må kun ske ved udlægning med slæbeslanger, slæbesko eller ved nedfældning. Se tabel 2. Før såning og i fodergræs skal flydende husdyrgødning nedfældes, hvis ikke den er forsuret enten før eller i forbindelse med udbringningen. Reglen om at *"For hver 10 ha, hvor der udlægges forsuret gylle inden såning i vårsæd, skal der efterfølgende forsures gylle til 2 ha vintersæd eller vinterraps."* gælder ikke længere.

Reglen om at: *"Hvis der anvendes forsuring som alternativ til nedfældning inden såning, skal kommunen informeres inden udbringning, med angivelse af hvilke arealer som er omfattet samt hvilken forsuringsteknik der anvendes."* er ligeledes ophørt.

Det vi tidligere omtalte som "Teknologi-listen" er ikke længere gældende.

Forsuring af gylle

Ved forsuring er der krav om en fast mængde svovlsyre 96%. Se tabel 1. Bruger du en anden type, f.eks. Acidline fra Dan-gødning, skal der tilføres tilsvarende mængde svovlsyre.

Omregning af 96 % svovlsyre
til Acidline 51 %

1 kg. 96 % svovlsyre = 1,88
kg Acidline.

Tabel 1. Doseringsmængder af 96 pct. svovlsyre pr ton gylle udbragt. Mængderne er vist henholdsvis som kg og l svovlsyre pr. tons gylle.

Gylle type	Markforsuring og markforsuring, hvor gyllen udbringes senest 72 timer efter forsuringen.		Tankforsuring, hvor gyllen udbringes mellem 3 og 28 dage efter forsuringen.	
	Kg/tons	l/tons	Kg/tons	l/tons
Kvæggylle, ikke afgasset	3,0	1,7	4,4	2,4
Svinegylle, ikke afgasset	2,9	1,6	5,7	3,2
Afgasset gylle, og andre gylletyper	11,0	6,1	14,0	7,8

Udbringningsteknikker

I tabel 2 er der anvist hvilke udbringningsteknikker der er tilladte i forskellige afgrødetyper og tidspunktet for udbringning.

Tabel 2. Oversigt over tilladte udbringningsteknikker til flydende husdyrgødning.

Teknik	Afgrøde		Vintersæd	Fodergræs	Frøgræs
	Før såning	Efter såning			
Slæbesko/(Slangeudlægning	Nej	Ja	Ja	Nej	Ja
Nedfældning	Ja	Ja	Ja	Ja*	Ja**
Forsuring og slangeudlægning	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja**

* Økologer er undtaget nedfældningskravet i fodergræs fra 1. februar til 1. maj.

** Frøgræsmarker med kontrakt på frøavl i indeværende sæson er undtaget nedfældnings- og forsuringskrav.

Gylleanalyser vedr. præcisionslandbrug og efterafgrøder

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Anvender du præcisionslandbrug, bl.a. for at mindske kravet om efterafgrøder, er det vigtigt at du får udtaget gylleprøver korrekt og sendt til et akkrediteret laboratorium.

Husk at gøre opmærksom på at der er tale om en prøve vedr. præcisionslandbrug og efterafgrøder.

Her i SAGRO sender vi til Eurofins. Der er ved Eurofins to muligheder for forsendelse:

1. Gylleprøven i godkendt emballage kan indleveres til rådgivningshuset, hvorefter SAGRO sender den til laboratoriet.
2. Eller rådgiveren bestiller emballage, som du modtager fra Eurofins, og du sørger selv for forsendelse til laboratoriet. Forsendelsen er betalt af SAGRO og inkluderet i prisen, også når du selv indsender.

Gylleanalyser 2022

Af afdelingsleder Christian Hansen

Det er snart sæson for udtagning af gylleprøver. Du kan vælge mellem de gammelkendte gylleanalyser, som skal udtages fra en grundigt omrørt tank, eller en nyere metode fra Eurofins, hvor prøven udtages i uomrørte tanke.

Udtagning af gylleprøver fra ikke omrørte tanke

Når gyllen i en tank er grundigt omrørt, kan du udtage en gylleprøve og få analyseret indholdet af næringsstoffer. Du kan vælge mellem forskellige analysetyper. Typer og priser fremgår af tabel 1.

Tabel 1 Priser på forskellige typer af gylleanalyser, som tilbydes hos SAGRO. Priserne er inkl. bestilling, emballage, forsendelse og udsendelse af analyseresultater.

Analysetype	Analysemetode	Pris, inkl. emballage og forsendelse [kr.]	Pris for prøve af ikke-omrørte tanke udtaget af Eurofins [kr.]
TS, Tot-N, NH4-N	Kemisk	650	
TS, Tot-N, NH4-N, P, K	Kemisk	700	1.200
TS, Tot-N, NH4-N, P, K, Mg, Cu	Kemisk	900	1.300
Tilvalg			
Klorid	Kemisk	+ 360	
Salmonella	Kemisk	+ 320	

SAGRO benytter såvel OK- som Eurofins laboratoriet til gylleanalyser. Uanset laboratorium skal gylleprøven afleveres i autoriseret emballage med køleelement. Emballage udleveres i alle rådgivningshuse.

Der er en garanteret svartid på fem dage fra prøven modtages på laboratoriet til analyseresultat afleveres til din mailadresse. Forsendelsestid er normalt én dag, hvis gylleprøven afleveres senest torsdag inden kl. 12.00.

I 2022 er der ved Eurofins to muligheder for forsendelse. Gylleprøven i godkendt emballage kan indleveres til rådgivningshuset, hvorefter SAGRO sender den til laboratoriet.

Eller rådgiveren bestiller emballage, som du modtager fra Eurofins, og du sørger selv for forsendelse til laboratoriet. Forsendelsen er betalt af SAGRO og inkluderet i prisen, også når du selv indsender.

Udtagning af gylleprøver fra ikke omrørte tanke

Hvem vil ikke gerne kende gyllens indhold af næringsstoffer, inden gyllen skal køres ud?!!

Eurofins har udviklet en prøvetagningsmetode, hvor de fra uomrørte tanke kan udtage en gylleprøve, som svarer til omrøring. Indtil videre viser erfaringerne, at metoden kan anbefales til kvæggylle, mens erfaringerne er mere blandede med andre gylletyper. Metoden kan ikke anbefales til fjerkrægylle og minkgylle.

Ved bestilling er det professionelle prøveudtagere fra Eurofins, som udtager prøven. Bestilling sker stadigvæk igennem din planterådgiver, men få nu bestilt i god tid.

Køb af planteværnsmidler til kommende sæson

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Vi er i en periode hvor rigtig mange midler, ikke længere er tilladte at anvende eller opbevare. Bl.a. aktivstoffet Mancozeb er ikke blevet fornyet og der er derfor en række midler som indeholder Mancozeb, der ikke længere må anvendes eller opbevares, men skal afleveres på genbrugsstationen. Det samme gælder for en hel del af produkterne der indeholder Glyphosat, men her har vi heldigvis en del at vælge imellem tilbage.

Glyphosat er under forhandling i EU og der er stadig usikkerhed mht. om det bliver forbudt i EU.

De der leverer planteværnsmidler til dig, vil meget gerne sælge ud af deres produkter, der nu nærmer sig et salgsforbud. Pas på med at købe mere end du kan bruge i den kommende sæson. Der er usædvanlig mange midler der er på vej ud.

For at få overblik over hvilke midler der er i på vej ud eller allerede er forbudte, så er det vigtigt af få kemirummet gået igennem, enten ved at bruge Appen KemiTjek eller www.Middeldatabasen.dk. I tabellen kan du se hvilke midler vi på nuværende tidspunkt, ved løber ud. Der kommer hele tiden nye til. Derfor er det meget vigtigt at få en rutine med at kontrollere sit lager mindst 2 gange om året.

Bruger du KemiTjek, kan du som noget nyt, samtidig med at du kontrollerer dine midler, tilføje midlerne til lager. Derefter kan du se dem på lageret og der løbende holde dig orienteret, om du har midler der løber ud. Midlerne kan også ses på lager i MarkOnline, hvis du uploader. Et forbudt produkt kan ikke gemmes.

Hvis du uploader til MarkOnline, hjælper du din planterådgiver med at udarbejde en sprøjteplan, hvor netop dine lagervarer bliver anvendt. Et middel har ofte flere handelsnavne, hvilket kan medfører at du køber et kopiprodukt til noget du har i forvejen.

Tip

Mindre anvendelse af Command CS og Clomate i hestebønner tilladt.

Husk: kopierne Centrum, Kalif og Reaktor er ikke tilladt i hestebønner.

Indberet vandingsforbrug og forny vandingstilladelse

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Den oppumpede mængde vand til markvanding skal indberettes inden 1. februar. Har du ikke nået det, er det nu, du skal have det gjort. Når du er ved det, så er det vigtigt også lige at kontrollere om vandingstilladelsen skal fornys, eller om den kan køre et år endnu.

Det er vigtigt at holde styr på vandingstilladelsen, da den ofte giver en øget kvælstofkvote. Manglende tilladelse eller indberetning giver anledning til overgødsning og træk i støtten, da der er KO på sagen.

Har du brug for hjælp til indberetning af oppumpet vandingsvand eller ansøgning om vandingstilladelse, er du velkommen til at kontakte Lotte Angelica Kristensen, Planter og Miljø på tlf.: 96296639 eller 53626209.

PRÆCISION

Få en præcisionsplan

Er du ikke kommet i gang med præcisionsjordbrug på din bedrift, er det oplagt at se på potentialet i dine marker og hvad dine maskiner kan.

Du kan bl.a. anvende præcisionsjordbrug som et alternativ til målrettede og pligtige efterafgrøder fremover. Med de gødningspriser vi ser i tiden, er der også mulighed for at optimere på gødningstildelingen.

Læs mere via dette link: [TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 2, 17. februar 2021 \(sagro.dk\)](#) Du er også velkommen til at tage en snak med din planterådgiver.